UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

COLLA=||TIONVM SACRA-||RVM LIBRI VIII.

Bredenbach, Tilmann

Coloniae, 1584

VD16 B 7375

8. De Dritelmo in prouincia Nordan Hu[m]brorum, qui à mortuis resurgens, multa & tremenda et desideranda, quæ viderat narrauit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-52445

Visual Library

ſpiritu ſancto viuit & regnat Deus, per om
ſæcula ſæculorum, Amen.

Beda lib. 5. cap. 13. hiſtoriæ Anglicanæ ſeq
tem hiſtoriam valdè memorabilem, d
De Drithelmo in prouincia Nor
Humbrorum, qui à mortuis reſurgens, m
& tremenda & deſideranda, quæ vi
narrauit.

CAP. VIII.

HIS temporibus miraculum memo
le & antiquorum ſimile in Britan
ctum eſt. Namque ad excitation
uentium de morte animæ, quidam aliqua
mortuus ad vitam reſurrexit corporis, &
ta memoratu digna, quæ viderat narra
quibus hic aliqua breuiter perſtringen
ſe putaui. Erat autem paterfamilias in re
ne Nordan Humbrorum, quæ vocatur
ningum, religioſam cum domo ſua gere
tam. Qui infirmitate corporis tactus, d
creſcente per dies ad extrema perduct
mo tempore noctis defunctus eſt. Sed dilu
lo reuiuiſcens, ac repentè reſidens, omne
corpori flentes aſſederant timore imm
perculſos in fugam cõuertit, vxor tantum
eum amplius amabat (quamuis multum
mens & pauida) remanſit. Quam ille cons
tus: Noli, inquit, timere, quia iam vere re
rexi à morte, qua tenebar, & apud ho
ſum iterum viuere permiſſus. Non tam
mihi, qua ante conſueueram, conuerſ
ſed

sed multum dissimuli ex hoc tempore viuendum est. Statimque surgens abijt ad villulæ oratorium, & vsque ad diem in oratione persistens, mox omnem quam possederat substantiam in tres diuisit portiones, è quibus vnam coniugi, alteram filijs tradidit, tertiam sibiipsi retentans, statim pauperibus distribuit. Nec multò post sæculi curis absolutus ad monasterium Mailros, quod Tuidi fluminis circumflexu maxima ex parte clauditur, peruenit. Acceptaque tonsura, locum secretæ mansionis, quam præuiderat Abbas intrauit, & ibi vsq; ad diē mortis in tanta mentis & corporis contritione durauit, vt multa illum, quæ alios laterent, vel horrenda vel desideranda vidisse (etiamsi lingua fileret) vita loqueretur. Narrabat enim hoc modo quod viderat: Lucidus, inquit, aspectu, & clarus erat indumento, qui me ducebat, incedebamus autem tacentes (vt videbatur mihi) contra ortum solis solstitialem, cumque ambularemus deuenimus ad vallem multę latitudinis ac profunditatis, infinitæ autem longitudinis, quæ ad leuam nobis sita vnum latus flammis feruentibus nimium terribile, alterum furenti grandine ac frigore niuium omnia perflante atque vertente, non minus intollerabile prę ferebat. Vtrumque autem erat animabus hominum plenum, quæ vicissim hincinde videbantur, quasi tempestatis impetu iactari. Cùm enim feruores immēsos tolerare non possent, prosiliebant miseræ in

medium frigoris infesti. Et cùm neq; ibi qua
piam requiei inuenire valerent, resilieba
rursus vrendæ in medium flammarum inex
tinguibilium. Cumque hac infœlici vicis
tudine longè lateq;, prout aspicere poter
sine vlla quietis intercapedine innumerabi
um spirituum deformium multitudo tor
retur, cogitare cœpi, quod hic fortasse effe
fernus, de cuius tormẽtis intolerabilibus
rare sæpius audiui. Respõdit cogitationi
ductor, qui me præcedebat, Non hoc, inqui
suspiceris, non enim hic infernus est ille
putas. At cùm me hoc spectaculo tam horre
do perterritum paulatim in vlteriora pro
ceret, vidi subitò ante nos obscurari incipe
loca, & tenebris omnia repleri. Quas cùm
traremus intantum pauliſper condẽsatæ sun
vt nihil præter ipsas aspicerem, excepta
taxat specie & veste eius, qui me ducebat.
cùm progrederemur sola sub nocte per u
bras, ecce subitò apparent ante nos crebri
marum terrarum globi, ascendentes quasi
puteo magno, rursumque decidentes in eun
dem. Quo cùm perductus essem, repentè
ctor meus disparuit, ac me solum reliquit
medio tenebrarum, ac horrendæ visionis.
cùm eidem globi ignium sine intermissione
modò alta peterent, modò ima barathri re
terent, cerno omnia quæ ascendebant tal
flammarum plena esse spiritibus homin
qui instar fauillarum cum fumo ascendẽ

mun

nunc ad sublimiora proijcerentur, nunc retractis ignium vaporibus relaberentur in profundum. Sed & fœtor incomparabilis cum eisdem vaporibus ebulliens, omnia illa tenebrarum loca replebat. Et cùm diutius ibi pauidus consisterem, vtpote incertus quid agerem, quo verterem gressum, quive mihi finis maneret, audio subitò post terga sonitum immanissimi fletus ac miserrimi, simul & cachinnum crepitantem, quasi vulgi indocti capitis hostibus insultãtis. Vt autem sonitus idẽ clarior redditus ad me vsque peruenit, considero turbam malignorum spirituum, quæ animas hominum mœrentes eiulantesque, ipsa verò multum exultans & cachinnans medias illas trahebat in tenebras. E quibus videlicet hominibus, vt dinoscere potui, quidam erat attonsus, vt clericus, quidam laicus, quædam fœmina. Trahentes autem eos maligni spiritus descenderunt in medium barathri illius ardentis. Factumque est, vt cùm longius subeuntibus eis, fletum hominum & risum dæmoniorum clarè discernere nequirem, sonum tamen adhuc promiscuum in auribus haberem. Intereà ascẽderunt quidam spirituum obscurorum de abysso illa flammiuoma, & accurrẽtes circumdederunt me, atq; oculis flammantibus, & de ore ac naribus ignem putidum efflantes, angebant. Forcipibus quoque igneis, quos tenebant in manibus minitabantur me comprehendere, nec tamen me vllatenus con-

tingere, tametsi terrere præsumebant. Q
cùm vndique versum hostibus & cœcitat
nebrarum conclusus huc illucque oculos c
cumferrem, si fortè alicundè quid auxilij
saluarer, adueniret, apparuit retro viam
veneram quasi fulgor stellæ micantis inter
nebras, qui paulatim crescens, & ad me
festinans, vbi appropinquauit, dispersi
& aufugerunt omnes, qui me forcipibus
pere quærebant spiritus infesti. Ille
qui adueniens eos fugauit, erat ipse qui me
te ducebat. Qui mox conuersus ad dextr
iter, quasi contra ortum Solis brumalem
ducere cœpit. Nec mora exemptum tene
in auras me serenæ lucis eduxit. Cumque
in luce aperta duceret, vidi ante nos m
permaximum, cuius neque longitudini
vel inde, neque altitudini vllus esse term
videretur. Cœpi autem mirari, quare ad
rum accederemus, cùm in eo nullam
am vel feneſtram, vel ascensum alicubi
spicerem. Cùm ergo peruenissemus ad
rum, statim nescio quo ordine fuimus in
mitate eius. Et ecce ibi erat campus læt
mus ac lætissimus, tantaque fragrantia
nantium flosculorum plenus, vt omnem
fœtorem tenebrosi fornacis, qui me pe
serat, effugaret admirandi huius suauita
ris. Tanta autem lux cuncta ea loca per
rat, vt omni splendore diei siue Solis me
ani radijs videretur esse præclarior. Et

que in hoc campo innumera hominum albatorum conuenticula, sedesque plurimæ agminum lætantium. Cumque inter choros fœlicium incolarum medios me duceret, cogitare cœpi, quod hoc fortasse esset regnum cœlorum, de quo prædicare sæpius audiui. Respondit ille cogitatui meo: Non, inquiens, hoc est regnum cœlorum quod autumas. Cumque procedentes transissemus, & has beatorum mansiones spirituum, aspicio ante nos multò maiorem luminis gratiam, quàm prius, in qua etiam vocem cantantium dulcissimam audiui, & odoris fragrantia miri tanta de loco effundebatur, vt is quem antea degustans quasi maximum rebar, iam permodicus mihi odor videretur. Sicut enim lux illa campi florentis eximia in comparatione eius, quæ nunc apparuit lucis, tenuissima prorsus videbatur & parua. In cuius amœnitatem loci cum nos intraturos sperarem, repentè ductor substitit, nec mora, gressum retorquens, ipsa me via, qua venimus, reduxit. Cumque reuersi peruenirемus ad mansiones illas lætas spirituum candidatorum, dixit mihi. Scis quæ sint ista omnia, quæ vidisti? Respondi ego, Non, & ait: Vallis illa quam aspexisti flammis feruentibus, & frigoribus horrenda rigidis, iste est locus, in quo examinandæ & castigandæ sunt animæ illorum, qui differentes confiteri & emendare scelera sua quæ fecerunt, in ipso tamen

mortis

mortis articulo ad pœnitentiam confug
unt, & sic de corpore exeunt, qui tamen qu
confessionem & pœnitentiam vel in mort
habuerũt, omnes in die iudicij ad regnum c
lorum perueniẽt. Multos autem preces vi
tium & eleemosynæ & ieiunia, & maxime
lebratio Missarum, vt etiam ante diem iudi
liberentur adiuuant. Porrò puteus ille fu
miuomus ac putidus quem vidisti, ipsum
os gehennæ, in quo quicunque semel incid
rit, nunquam inde liberabitur in æuum. Loc
verò ille florifer, in quo pulcherrimam hom
iuuentutem iucundari ac fulgere conspicis,
pse est, in quo recipiuntur animæ eorum, q
in bonis quidem operibus de corpore exeu
non tamen sunt tantæ perfectionis, vt in re
num cœlorum statim mereantur introdu
qui tamen omnes in die iudicij ad visionem
CHristi & gaudia regni cœlestis intrabu
Nam quicunque in omni verbo & opere &
gitatione perfecti sunt, mox de corpore egr
si ad regnum cœleste perueniunt. Ad sanc
vicinia pertinet locus ille, vbi sonum cantil
næ dulcis cum odore suauitatis ac splendo
lucis audisti. Tu autem quia nunc ad corp
reuerti, & rursus inter homines viuere debe
si actus tuos curiosius discutere, & mores
monesque tuos in rectitudine ac simplicit
seruare studueris, accipies ipse post mortem
locum mansionis inter hæc, quæ cernis agm
na lætabunda spirituum beatorum. Nam
qui

ego cùm ad tempus abſceſsiſſem abs te, ad hoc feci, vt quid de te fieri deberet, agnoſcerem. Hæc mihi cùm dixiſſet, multũ deteſtatus ſum reuerti ad corpus, delectatus nimirum ſuauitate ac decore loci illius, quem intuebar, ſimul & conſortio eorum, quos in illo eſſe videbam. Nec tamen ductorem meum aliquid rogare audebam. Sed inter hæc neſcio quo ordine repentè inter homines me viuere cerno. Hęc & alia, quę viderat idem vir Domini, non omnibus paſsim deſidioſis ac vitæ ſuæ incurioſis referre volebat, ſed illis ſolummodo, qui vel tormentorum metu perterriti, vel ſpe gaudiorum perennium delectati profectum pietatis ex eius verbis haurire volebant. Denique in vicinia cellæ illius habitabat quidam monachus nomine Genigils presbyteratus etiam (quem bonis operibus adornabat) gradu præeminens, qui adhuc ſupereſt, & in Hybernia inſula ſolitarius vltimam vitę ętatem pane cibario & frigida aqua ſuſtentat. Hic ſæpius ad eundem virum ingrediens, audiuit ab eo repetita interrogatione, quæ & qualia eſſent, quæ exutus corpore viderat. Per cuius relationem ad noſtram quoque agnitionem peruenêre, quæ de his pauca perſtrinximus. Narrabat autem viſiones ſuas etiam regi Alfrido, viro vndequaque doctiſsimo, & tam libenter tamque ſtudioſè ab illo auditus eſt, vt eius rogatu in monaſterio ſupra memorato indutus, ac monaſtica ſit tonſura coronatus, atque ad

eum

eum audiendum ſæpiſsimè cum illas in partes deueniſſet, accederet. Cui videlicet monaſterio tempore illo religioſæ ac modeſtæ vitæ Abbas & presbyter Ediluualdus præerat, qui nū epiſcopalem Lindisfarnenſis Eccleſiæ cathedram condignis gradu actibus tenet. Accessit autem in eodem monaſterio locum manſionis ſecretiorem, vbi liberius continuis in orationibus famulatui ſui cōditoris vacaret. Et quoniam locus ipſe ſuper ripam fluminis erat situs, ſolebat hunc creber ob magnum caſtigandi corporis affectū ingredi, ac ſæpius in eo ſe pmeantibus vndis immergi, ſicq; ibidem quam diu ſuſtinere poſſe videbatur, pſalmis veſperis cibus inſiſtere, fixuſque manere, aſcendente aqua fluminis vſque ad lumbos, aliquando vſque ad collum, atque inde egrediens ad terram nunquam ipſa veſtimenta vda vel alia deponere curabat, donec ex ſuo corpore calefierent & ſiccarentur. Cumque tempore hyemali defluentibus circa eum ſemifractarum cruſtis glacierum, quas & ipſe aliquando contriuerat, quo haberet locum ſtandi ſiue immergendi ſe in fluuio, dicerentque qui videbant: Mirum frater Drithelme (hoc enim erat viro nomen) quod tantam frigoris aſperitatem vlla ratione tolerare præuales: Reſpondebat ille ſimpliciter (erat namque homo ſimplicis ingenij ac moderatæ naturæ) frigidiorem ego vidi. Et cùm dicerent, mirum quod tam aſteram tenere continentiam velis: Reſponde-

bat

bat: Austeriora ego vidi. Sicque vsque in diem suæ vocationis infatigabili cœlestium bonorum desiderio corpus senile inter quotidiana ieiunia domabat, multisq; & verbo & conuersatione saluti fuit.

Admirabilis historia de quodam fabro defuncto, ac vitæ restituto.

CAP. IX.

CIrca annum Domini 1480. in Ducatu & ciuitate Iuliacēsi contigisse, multorum fidedignissimorum relatione cognouimus, fabrum nempè ferrarium, ex morbo defunctum, loculoque impositum. Apud cuius cadauer cum vicini in proximo conclaui, excubias ex more agerent, defunctus diuina dispensatione vitæ restituitur. Qui exurgens fascijs & linteis funebribus obuolutus, ad excubitores istos iam poculis somni vigiliarumq; molestiam discutientes progreditur. Quo viso territi illi, fugam capessunt, spectrum esse arbitrantes. Faber verò rediuiuus, cum alloquio suo terrorem illorum paulatim leniuisset, quod reliquum vitæ diuinitus accepit, lōgò diuersa, quàm prius, ratione transegit. Siquidem nunquam ridere aut vanis sæculoque vsitatis oblectamentis vacare visus est. Cùm ad matutinas preces iuge sacrificium, aut ad vesperas campanarum sonus ederetur, ille protinus malleo & incude relicta, ad Ecclesiam festinabat, nulla Ecclesiasticarum precum tēpora prætermittens, vt quæ & qualia in altero sæcu-